

Karšta, tvanku, perkūnija.
Saulė teka 5:17, leidžiasi 8:29.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIII

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Penktadienis, Birželio-June 25 d., 1971 m.

Kaina 15c

149

VILNIAUS IR RYGOS ŽYDU BADO STREIKAS

VIETNAMO KARO AUKOS IR IŠLAIDOS

WASHINGTONAS. — Vyriausybės byla su New York Times ir kitais laikraščiais, spausdinusiis slaptus Pentagono dokumentus, pasiekę Aukščiausiąjį Teismą. Apeliaciniai teismai neužgynė laikraščiams dokumentus spausdinti — spaudos laisvė esanti šventė. Trečiądienį dar 12 laikraščių ėmė skelbti slapto raportų dalis. Raporte atsispindi vyriausybės ir kariuomenės vadų galvosena apie Vietnamo karą ir jo įvykius. Karo vadai reikalavo leidimo puliti svarbesnius šiaurės Vietnamo taikinius, o gynybos sekr. McNamara nesutiko. Tik trys savaitės prieš prez. Johnsonui sušabdam bombardavimą, kariuomenės štabas reikalavo leidimo puliti bombomis Hanojų ir Haiphongą.

Vietnamo karo įvykius galima aprašinėti ne tiek remiantis vadų pareiškimais ir diplomatų ėjimų aiškinimu, kiek remiantis šaltais skaičiais, kurie parodo, kiek tas karas atnešė nuostolių ir ką jis padarė Indokinijos žmonėms.

Amerikiečių iki šiol kare žuvo virš 45,000 kovose, dar 9,500 žuvo Vietname nuo įvairių kitų priežasčių. Apie 20,000 įprato vartoti narkotikus. 150,670 jaunu vyrų buvo sužeisti. Daug tūkstančių liko invalidais. Amerika prarado iki balandžio mėn. 3,327 lėktuvus, kurie kainavo 6.7 milijonus dolerių. Be jų, prarasta 4,441 helikopteris, kainavęs 1.1 bil. dol.

Amerika II-me Pasauliniame kare prarado 27,137 lėktuvus ir Korėjos kare 3,000 lėktuvų.

Be amerikiečių Vietnamo kare žuvo 4,485 P. Korėjos, Australijos, N. Zelandijos, Filipinų ir Tailandijos kariai. Komunistų nuostoliai yra keturis kartus didesni už amerikiečių ir pietų vietnamiečių — 1.2 milijonai žmonių. Pentagono žiniomis, komunistų žuvo 740,202 kareiviai. Prancūzija savo kare Indokinijoje skelbė 500,000 Vietminth žuvusių kareivių.

Pentagonas skelbia 1,651 karvį dingus ar Hanojaus nelaisvėje. Iki šiol komunistai paleido tik 54 belaisvius. Pietų Vietname nelaisvėje yra 37,380 prieš šio kareivių.

Senato komitetas, vadovaujamas sen. Kennedžio skelbė, kad be kareivių Vietnamo kare žuvo ar buvo sužeista virš milijono civilių. Vien žuvusių buvo 325,000 žmonių.

Amerikos strateginiai bombonešiai II-jame Pasauliniame kare užmušė 300,000 vokiečių civilių, sužeidė 780,000 ir 7.5 milijonus paliko be namų. Čia reikia pabrėžti, kad Vietnamo kare buvo numesta 5.8 milijonai tonų bombų, kada II-jame Pasauliniame kare Amerikos lėktuvai numetė iš viso "tik" 2,057,244 tonas bombų visuose frontuose, neskaitant atominių bombų, numestų Japonijoje. Be aviacijos bombų Amerikos karinės jėgos išsėdė Vietnamo 5.9 mil. tonų artilerijos sviedinių ir kitų sprogmenų.

Amerika Vietnamo karui išleido apie 180 milijonų dolerių. Apie 6 milijonai amerikiečių Pietų Vietnamo žemės buvo aplaistyti chemikalais, kurie sustabdo visą augmenijos gyvybę. Vietname dar liko tūkstančiai nesproguusių minų, sviedinių ir bombų, kuriuos pareikalas žmonių aukų. Jei už 9 mėnesių Amerika pasitrauks iš Vietnamo, vėta klausis ar apsimokėjo visos tos aukos ir išlaidos?

SAN ANTONIO. — Iš Meksikos, į Ameriką kasdien pereina daug meksikiečių, ieškodami Amerikoje darbų. Per vieną mėnesį vien Teksas pasienyje buvo sulaikyta 718 meksikiečių.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Angliakasių unijos veikėjo Jablonskio šeimos nužudyme įtariamie trys vyrai yra laikomi kalėjime. Vienas jų prisipažino kaltu ir papasakojo visas nusikaltimo smulkmenas. Jis gavęs pinigų iš vyro, kurio pavardės jis nežino, tik vardą — "Tony". Policija ėmė aiškinti, kas galėjo žmogžudžius nusamdyti. Kaip žinoma, dabartinis angliakasių prezidentas W. A. Boyle yra gerų pažįstamų vadinamas — "Tony". Jo advokatas paskelbė pareiškimą, kuriame kategoriškai paneigiam, kad Boyle turėjo kokių ryšių su žmogžudžiais.

SAIGONAS. — Pietų vietnamiečiai taip skubiai pasitraukė iš komunistų puolamos Fuller bazės prie demilitarizuotos zonos, kad paliko visus artilerijos pabūklus, kuriuos komunistai panaudojo prieš besitraukiančią Saigono kariuomenę. Bazėje buvo ir 10 amerikiečių, jų likimas nežinomas.

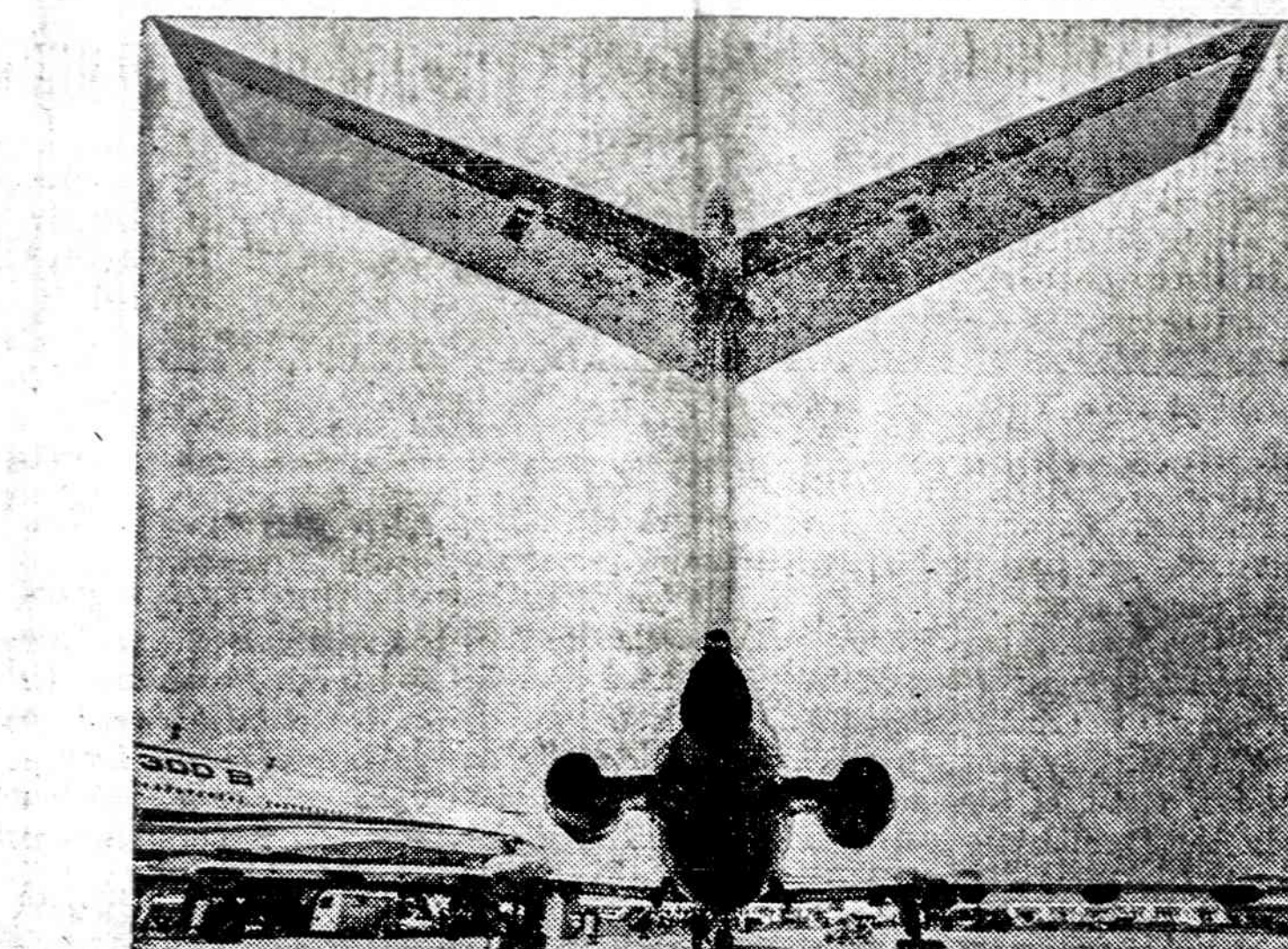
SAIGONAS. — Prezidentas Thieu pasirašė įstatymą, kuris labai suvaržo kandidatus į prezidento vietą. Įstatymas reikalauja, kad kandidatai pasiūlyti 40 senatorių arba 100 provincijų tarybų narių. Manoma, kad šis įstatymas Thieu pravedė, norėdamas sumažinti sau konkurentų skaičių.

PARYŽIUS. — Prancūzijos vyriausybė pakvietė sovietų komunistų partijos vadą Brežnevą į svečius ir jis atvyks šį rudenį. Skelbiama, kad Brežnevas bus sutiktas lyg valstybės galva, nors toks sutikimas prasilenkia su protokolu. Kai Paryžiuje lankėsi Nikita Chruščiovas, jis ėjo premjero pareigas ir buvo priimtas kaip vyriausybės galva, tačiau Brežnevas tarpvalstybiniuose santykiuose neturi jokio oficialaus ranko.

Arabų teroristai Gazos pakraštyje

TEL AVIVAS. — Arabų teroristas Gazos pakraštyje metė turgavietėje granatą, kuri sužeidė vieną Izraelio kareivį. Žuėjo du arabai ir 44 buvo sužeisti. Izraelio karinis patrulis rado du sušaudytus arabus netoli Mouazi pabėgėlių stovyklos. Matyt, juos nužudė partizanai, kurie baudžia arabus, einančius dirbti izraelitams. Šiais metais vien tik Gazoje buvo nužudyti 56 arabai.

Egipto laikraščiai paskelbė, kad prezidentas Sadat ir Saudi Arabijos karalius Faisalas susitarė šaukti visų arabų valstybių galvų konferenciją. Visos arabų valstybės turinčios prisidėti prie žygio išlaisvinant okupuotas žemes. Visiems teksią išspręsti ir Palestinos pabėgėlių klausimą.

Sovietų didysis SST lėktuvas TU-154 turi aukštai iškelto uodegą. Sovietų nuotaka Paryžiaus aviacijos parodoje sugadino į vakarus pabėgęs jų delegacijos narys Fedosejevas, erdvėlaivį inžinierius. Jis apsigyveno Britanijoje.

LENKIJOS KATALIKAMS ATIDAVĖ TURTUS BUVUSIOJE VOKIETIJOJE

VARSUVA. — Lenkijos komunistinė vyriausybė, po ilgų derybų su katalikų vyresnybe, atidavė katalikų bažnyčiai Lenkijoje 4,700 bažnyčių ir 2,200 klebonijų ir kitų pastatų, nuosavybės dokumentus, buvusiose Vokietijos žemėse. Daug tų pastatų anksčiau priklausė protestantų bažnyčiai. Lenkų parlamentas šį vyriausybės veiksmą patvirtino. Visa nuosavybė katalikams perduodama be jokių mokėjimų laisvam naudojimui be valstybinių mokesčių. Daugelį šių pastatų katalikų bažnyčia naudoja jau nuo karo pabaigos, tačiau reikėdavo mokėti už juos nuomas valstybei.

Daugelis parapijų tų nuomų valdžiai nemokėdavo. Dabar vyriausybė atleidžia bažnyčią nuo tų skolų, kurios siekia 4,620,000 dolerių, sumokėjimo. Be to, tos parapijos, kurios nuomą valstybei mokėdavo, gaus atgal vi-priuos S. Vietnamo jėgos.

Šis susitarimas parodo, kad Giereko valdžia iš tiesų nori gerinti santykių su katalikų bažnyčia Lenkijoje. Kartu ji siekia ir gerinti santykių su Vatikanu. Buvusiose Vokietijos žemėse parapijas valdo lenkai kunigai ir vyskupai, tačiau Vatikanas knygos to parapijos ir vyskupijos vis dar laikomos Vokietijos vyskupų, laikinai pertraukta, pavaldia. Tiki šiol Vatikanas nepripažindavo Vokietijos žemių Lenkijai. Tik kardinolo Koenigo vizito metu jis pareiškė, kad vakarinės Lenkijos teritorijos yra lenkų "tėvynė".

Dabar lenkų katalikų vyskupai perims buvusius vokiečių katalikų ir protestantų nuosavybes Vakarų Lenkijoje. Po to, manoma, Vatikanas, priskirs tas vyskupijas Lenkijos diecezijai. Ar dėl to vokiečių katalikai pyks ar ne, Vatikanui svarbū toliau "statyti tiltus" į komunistų valdomas šalis.

Šeima prašo pabėgėlių grįžti

LONDONAS. — Sovietų Sąjungoje likusi pabėgusių mokslininko Fedosejevo šeima: žmona, sūnus ir dukterė parašė Britanijos karalienei Elzbietai laišką, kuri atnešė į Britanijos ambasadą Maskvoje. Laiške karalienė prašoma perduoti šeimos atsisveikimą į vyrai ir tėvą Anatolijų Fedosejevą, kuris prašo išspręsti ir Palestinos pabėgėlių klausimą.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Saigono kariuomenė pasitraukė ir iš antros bazės P. Vietnamo šiaurėje, nes ją puolė stiprios S. Vietnamo jėgos.

◆ P. Vietname praėjusią savaitę žuvo 25 amerikiečiai, 353 Saigono kareiviai ir 1,681 komunistų kareivis.

◆ Senato užsienio reikalų komitetas ėmė apklausti politiką apie Kinijos priėmimą į Jungtines Tautas. Sen. Kennedy reikalauja priimti komunistinę Kiniją į JT.

◆ Taikos derybose Paryžiuje Hanojaus atstovas pareiškė, kad Amerikos spaudoje paskelbti slapsti karo dokumentai įrodo, kad ir prezidentas Nixonas buvo karo išplėtimo šalininkas.

◆ Kalifornijoje dujų sprogdymas tunelyje užmušė vieną darbininką, 1 buvo išgelbėtas, o 15 yra užversti žemėmis ir nežinia ar jie gyvi.

◆ Sovietų ir amerikiečių erdvės specialistai svarsto planą, kuris abiejų tautų astronautams leistų susitikti erdvėje. Amerikos erdvėlaiviai sustotų prie sovietų stočių, o sovietai prisijungtų prie Amerikos erdvės stočių.

◆ Chryslerio bendrovė daugiau nebeimportuos Simca automobilių, nes juos mažai kas perka. Gegužės mėn. parduota tik 349 Simca mašinos, kada naujas britų automobilis "Cricket" turėjo 2,233 pirkėjus.

◆ Washington kalbama, kad Izraelis ir Sov. Sąjunga pradėjo slaptus pasitarimus per įvairių valstybių diplomatus.

terija pareiškė, kad laiškas bus Fedosejevui perduotas. Sakoma, kad jis Britanijoje susiradęs merginą ir su ja gyvenęs. Tokią žinią skelbia britų komunistų spauda.

Daug kalbančių — mažą kovojančių

ADDIS ABABA. — Afrikos valstybių vienybės konferencijoje be kelių griežtų rezoliucijų priėmimo, nebuvo nieko reikšmingo atsiekta. Nors Afrikos valstybės prieš kelis metus buvo įsteigusios bendrą fondą "išlaisvinimo kovai" prieš baltuosius vesti Pietų Afrikoje, Rodezijoje ir Portugalijos kolonijose, paaiškėjo, kad tik 6 valstybės įmokėjo savo žadėtus tam kovos fondui įnašus, dar penkios įmokėjo mažas, simbolines sumas, o kitos nieko nemokėjo. Egiptas tam fondui skolingas 9 milijonus dol.

Patys afrikiečiai mato, kad iš tų "išlaisvinimo kovų" niekas neišeina. Vienas Afrikos ministras pareiškė, esą per daug laisvės kovotojų, kurie niekad nekovoja. Afrikos vienybės unitą priklauso 36 valstybės, tačiau vienybės toje unijoje nėra.

Idomu, kad Afrikos partizanų fondą nedidelę sumą įnešė ir Izraelis — 2,600 dol. Už tokią auką labai supiko P. Afrikos vyriausybę. Ji uždraudė savo žydams, kurių P. Afrikoje yra 116,000, siųsti Izraeliui didesnes aukas. Nedidelis skaičius P. Afrikos žydų surinko Izraeliui 1967 m. 25 milijonus dol.

ATLANTIKA. — Buvęs Georgijos gubernatorius Lester Maddox nutaręs kandidatuoti į prezidento vietą keliuose pirmuose rinkimuose.

Negras atsargos generolas Benjamin Hinton, 51 m., buvo paskirtas Kasų biuro direktoriumi pavaduotoju švietimo ir darbininkų paruošimo reikalams.

ŽYDAI REIKALAUJA VIZŲ IŠVYKTI

MASKVA. — UPI spaudos agentūra iš Maskvos paskelbė, kad 33 žydai atvažiavo į Maskvą iš Rygos ir Vilniaus ir pradėjo bado streiką Maskvos pašto centriniuose rūmuose. Jie ramiai sėdėjo pašto salėje ir milicija jų nejudino. Dar 50 žydų pradėjo panašią demonstraciją Rygoje. Ši grupė pasiuntė telegramą sovietų premjerui Kosyginui, reikalaudama leidimų žydams išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos.

Surado antidotą — žaliajai musmirei

PHILADELPHIA. — Grybavimo mėgėjams dr. Albert Fineston iš Temple universiteto ligoninės pranešė gerą žinią. Jam pavyko išgydyti sunkiai grybais apsinuodijusį vyrą, kuris pernai prisirinko grybų, jų tarpe suvalgė nuodingiausią žaliąją musmirę — Amanita verna, amerikiečių vadinama "Naikinančių angelų".

Amerikoje vis daugiau atsiranda grybautojų, deja, ne visi grybus pažįsta. Jei kas nepažįsta žalsvosios musmires, kuri labai lengva atpažinti, tai tokiu nėra ko važiuoti į mišką. Šimtai grybų rūšių yra valgomos, tik apie 70 grybų yra nuodingi. Daugumos nuodingumas yra nepavojingas, sukelias tik laikinus susirgimus, tačiau amanita žaliąji būdavo mirtina. Ją suvalgius atsiranda vidurių skausmai, vėmimas, galvos sukimasis. Po kelių dienų nuodai ima naikinti kepenis.

Dr. Fineston paskelbė, kad jam pavyko gauti vaistų per Paryžiaus Pasteuro Instituta, per Trebon, Čekoslovakijos dr. Jiri Kubicką, per Pietų Afrikos medicinos žurnalo instrukcijas. Vaistai buvo rasti Italijoje, Neapolyje. Vaistai buvo lėktuvu atsiųsti į Philadelphia, kur juos šeši grybais apsinuodiję asmenys. Jie visi buvo išgelbėti.

Naujų vaistų pagrindu yra "thioktinė rūgštis". Ji Amerikoje buvo panaudota pirmą kartą. Doktorai sako, kad Čekoslovakijos gydytojas tą vaistą pirmas surado, nes Europoje daugiau žmonių renka grybus.

Amerikoje 1969 metais buvo 620 grybais apsinuodijimo atvejų, tačiau niekas nuo grybų nemirė. Amerikoje grybus renka iš Rytų Europos ir iš Italijos atvykę imigrantai. Doktorai įspėja nenaudoti senų metodų, kaip sidabrinio pinigų dėjimo ir verdančių grybus. Jei sidabras pajuduoja, grybai esą blogi. Tai esanti senų moterų pasaka. Geriausia esą rinkti grybus, kuriuos pažįsti ir neįliesti — nepažįstamų.

Izraelio darbo unijos nerimauja

JERUZALĖ. — Karo veiksmams nurimus, Izraelyje pradėjo nerimauti darbininkų unijos. Streikai gresia elektros įstaigose, ligoninėse ir kitose gyvybinėse pramonės šakose. Jeruzalėje vykęs pasaulio žydų "Jewish Agency" kongresas irgi kritiko Izraelio vyriausybę, kad ji mažai rūpinasi darbininkų reikalais ir socialiniu teisingumu.

Izraelio valdžia aiškina, kad karo grėsmė ir išlaidos ginklams neleidžia valstybei kelti atlyginimų, kurių reikalauja muitininkai, policininkai ir kt. Valdant

Badaujanti grupė pašto įstaigoje pareiškė spaudai, kad ji pasirinko savo sėdėjimo streikui šią vietą, nes ji atidaryta 24 val. per parą.

Sovietų Sąjungoje jau buvo keturi teismai, kuriuose 25 žydai buvo nuteisti kalėjimo bausmėmis. Dabar Kišineve, buvusioje Rumunijos žemėje, vyksta penktas teismas, kuriame 9 žydai kaltinami turėję spausdinimo mašiną, kuri buvo naudojama "šmeižtams" prieš sovietinę tėvynę spausdinti.

Kambodijoj sumušė komunistų pulką

SAIGONAS. — Kambodijos karinė vadovybė paskelbė, kad jos daliniais pavyko išmūsti šiaurės Vietnamo 272-trą pulką iš pelkėtų Phnom Penho apylinkių ir rytus nuo sostinės. Visą savaitę trukusiam mūšyje kambodiečiai, padedami Pietų Vietnamo gyvenusių kambodijiečių dalinių, paruoštų ir apginkluotų žaliųjų barčių karininkų, užmušė 120 komunistų kareivių ir užėmė pulko štabą. Rasti nemaži kiekiai amunicijos, ryšių ir įvairių ginklų.

Pietų Vietname komunistai užėmė šiaurėje esančią P. Vietnamo artilerijos bazę "Fuller", vos 4 mylios nuo demilitarizuotos zonos. Komunistai į bazę iššovė apie 500 artilerijos sviedinių ir minų.

M. Moczaras gavęs mažesnę vietą

VARSUVA. — Lenkijoje kalbama, kad žymus komunistų veikėjas Mieczysław Moczar, buvęs, panašiai, kaip Tito Jugoslavijoje lenkų partizanų vadą karo prieš vokiečius metu, yra nustumtas nuo aukščiausios valdžios. Jis buvo laikomas Gomulkos konkurentu ir tikėjosi, jį pašalinus, užimti svarbiausią vietą lenkų komunistų partijoje. Ji tačiau teko Gierekui. Moczaras liko politbiuro nariu ir centro komiteto sekretoriato nariu. Dabar atrodo, jam teks sekretoriatą palikti, nes jis paskirtas vadovauti Vyriausios Kontrolės tarybai, kuri prižiūri vyriausybės biudžetą ir visas finansines operacijas.

Moczaras pakeičia valstybės kontrolėje Zenoną Nowaką, kuris paskirtas ambasadoriumi į Maskvą. Į sekretoriatą paskirtas Stanisław Kania jau perėmė kai kurias Moczaros pareigas. Pranešimas apie vietų pakeitimą parlamente jau neminėjo Moczarą kaip sekretoriato nario, jis tačiau lieka politbiure.

Čiai partijai labai skaudūs darbininkų skundai, nes ją visada rėmė ir remia darbo unijų centras — Histadrut. Jo pagalba vyriausybė nutraukė kelis prasiidėjusius streikus, tačiau darbininkų nepasitenkinimas sunkėjančiu gyvenimu liko.

ALFONSAS NAKAS

DABARTINĖ DAINAVA - DŽIAUGSMAS IR PROBLEMOS

Pereitą rudenį, tradicinio Dainavos nauda baltaus metu, neva buvo paminėta šios jaunimo stovyklos 15-kos metų sukaktis. Tas paminėjimas buvo toks anemiškas, toks atštiešinys, kad tik pora šimtų žmonių, salėje tuo laikui puotavę, apie stovyklos sukaktį šiek tiek išgirdo. Bet argi tai jiems tenai ir rūpėjo, atėjus su balinėmis suknėmis ir smokingais, gerimams ir orkestru muzikai trenkiant? Dainava yra verta spaudos dėmesio. Ji verta daugelio straipsnių.

Išties, nuo pačios užuomazgos pereitą rudenį ir buvo penkiolika metų. Mat, 1955 m. lapkričio 22 d. buvo nupirktas 226 akrų žemės plotas prie Manchesterio miestelio, Michigano valstijoje ir netrukus nė poros metų, iki lietuviškos dainos suskambėjo visuose kalneliuose, visais pakrūmiais, visom prieinamom Thon Lake, ar Lake Thon pakrantėm. Greit atsirado cemeniniai stovyklautojų barakai, valgyklos namas, paskui seselių gyvenamieji namai, didieji, baltieji Damušio vardo rūmai, garažas, o "anoj pusėj ežero" — restoranas-svetainė piknikaujantiems. Paskui išsiplėję asfalto keliai ir asfalto sporto aikštelės. Buvo aptvarkytos ežero pakantės ir pripilta daugelis tonų smėlio tiek vandeniui, tiek pakrantėse, kad bent dviejuose paplūdimiuose galėtų sutilpti besimaudantieji. Dainavos vardas atsirado bene su pirminiais ar antraisiais metais, o angliškąjį Thon be reikėjo išsiversti į Spyglį, kad turėtume tikrą lietuvišką ežerėlį. Pirkiny, kuris tuomet kainavo 20,000 dolerių, šiandien yra vertas gero ketvirčio milijono. Tiesa, tiek pinigų nebuvu sukūta. Bet įbrango keletriopai pati žemė, o pastatai beveik visi buvo padaryti už pusę

kainos, nes dirbo arba visiškai neapmokami savanoriai, arba už pusdykį lietuviški inžinieriai, meistrai, specialistai.

Didžiausios garbės Dainava susilaukė 1966-jų vasarą, kai jai teko laimėti prigrūbtą iš viso pasaulio suvažiuosį lietuvišką jaunimą į savo pirmąjį kongresą. Tiesa, tuomet buvo pasidailinta su Čikaga, o paskiros jaunimo grupės ir grupelės, visoms kongreso apeigoms pasibaigus, dar savaitėmis bastėsi po visą kontinentą. Bet paklauskite kurį tik norite ano kongreso dalyvį, ir jis nedvejodamas jums pasakys, jog atmintiniais jam pasiliko Dainava. Čia jaunimas stovyklavo, posėdžiavo, kūrė kai kam labai kraują sugadinusias rezoliucijas, flirtavo, dainavo, lietuvejo, panašėjo, vieni kitus suprato ir pamilo. Jei ne Dainava — tas kongresas būtų buvęs kur kas blankesnis. Dabar, kai visu garu yra ruošiamasi antrajam Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui (1972-jų vasarą), jau niekam nebėra abejonių, jog Dainava ir vėl suvaidins patį svarbiausią vaidmenį.

Prieš porą savaičių apie Dainavą pakalbinau dr. Adolfą Damušį, vieną iš jos steigėjų ir statytojų, valdybos ir tarybos narių, šiuo laiku einantį ir stovyklos prievaldo pareigas. Teiravausi apie šiandieninę Dainavą, apie jos gerąsias puses ir jos problemas. Dr. A. Damušis prabilo ne gyvu žodžiu, o raštu. Kadangi gyvename fotokopinėje (xerox) gadynėje, tai tą patį pasakė ir man, ir kito dienosraščio bendradarbiui. Kad su savo kolega nesusiūstume kaklom, bandysiu dr. Damušio atsakymus į klausimus kiek galima daugiau sumaišyti ir vietomis prikerpti savo nuomone.

Vienas iš klausimų būtų, kaip

Medžiokliniai šunys, Yorklin, Del., budriai pasitiko fotografą. Jie gyvena atskirai, kiekvienas savo būdoje, kuri yra pusiau į žemę užkasta metalo statinė.

vyksta pasiruošimas šios vasaros sezonui? Juk jau truputį pavėluota su klausimu, nes tik ką baigė stovyklavimą šaliai, o dabar, kai rašau, jau yra susirinkę stovyklauti vidurinių mokyklų moksleiviai. Taigi, kad valoma, dažoma, plaunami čiužiniai, vaškuojamos grindys — jau praėity. Bet, va: šimet, sakdo dr. Damušis, ypatingai bus kreipiamas dėmesys į švarą bei tvarką. Tegu, sako, tėvai stovyklaujantįs savo stinėlius, o veliau ir dukrytes, spėja, jog jie būtų švarai pasiruošę, nes jie švarą ir tvarką palaikys patys. Mes, sako, nesamdytume valytojų ir lovų klotėjų. Viską turės pasidaryti patys jaunuoliai. Kad vadovams būtų lengviau tvarkytis ir surasti, kas kur atsakingas už netvarką ir teršimą, senosios miegojimo patalpos yra suskirstytos į kambarius, kurių sienos švariai išdažytos. Bus labai lengva pastebėti, kur dažytos sienos bus ištepotos.

Kai kurie jaunuoliai labai sublaurodavo anklodes. Šią vasarą anklodės gaudami iš anksto turės susimokėti išvalymo mokestį (1.50 dol. už anklodę). Tie, kurie turi nuosavus miegojimo maišus, gali juos atsivežti, tai jiems nereikės už anklodę mokėti. Taip pat reikia atsivežti pagalvėms užvalkalus.

Ko stovyklos vadovybė pageidauja iš svečių, piknikautojų, stovyklautojų lankytojų? Pats didžiausias ir svarbiausias būty prašymas, kad stovykloje būtų liautasi naudoti svaigiuosius gerimus. Tas pageidavimas yra taikomas tiek svečiams, tiek stovyklautojų vadovams, tiek darbininkams. Alkoholį vartoti yra draudžiama viso pasaulio jaunimo stovyklose. O čia — gi mūsų, lietuviškoji jaunimo stovykla. Kodėl mes turime duoti jaunimui blogą pavyzdį? Jau per daug ir to, kad okupantas tenai, Lietuvoj, nuodija mūsų tautą alkoholiu ir viešai tyčiojasi, rasdamas apšėdusius silpnuolių. Tokia, maždaug, dr. A. Damušio nuomonė. Okupantą ir tautą palikdamas nuosavy, aš nuo savęs štai ką pridėsiu. Tikrai, kad Dainavoje, vakariniame Spyglio krante, kur svečiai susirenka piknikauti kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį, yra geriausia. Publiką geria čia viską: alų, vyną, burbonus, škotiską ir konjakus. Vieni švaistosi su buteliais (ypač alaus) visiškai nesivaržydami, kiti pusiau slaptomis, vis labai gudriai iš kur nors ištraukdami, vis užsifundydami. Tik ten, kur yra alkoholis, jis išduoda ir slapčiausius slaptuolius. Kai visi pradeda linksėti, garsai dailiauoti ir kalbėti, o kiti vaikščiodami ima ir svirduliuoti, nuo stovyklaujantįo jaunimo tu "ženklų ir stebuklų" niekaip nebusišepti. Tiesa, jaunimas, iš už rytinės ežerėlio pusės ateina tik pora kartų per dieną, pasiimaudyti. Bet jiems, tiems paangliams vaikeliams, kad ir trumpai atėjusiems, viskas aiškiausiai matosi. Kai kurie jau

nuoliai vadovų yra atleidžiami nuo stovyklautojų programos, jeigu jų tėveliai yra atvažiuoję iš Clevelando, Toronto ar Čikagos, Tokių, tėvų globali visai dienai palikti, yra patys svarbieji visų išgerimų ir girtavimų liudininkai. Nebūdamas abstinencas ir stiklo nesikratydamas, kur vieta yra ji lenkti, su dr. Damušiu šimtu procentų sutinku, jog Dainavoje ne vieta gertynėm jokiui atveju, jokių metų laiku. Vienok spėjau, kad dr. Damušiu bus labai sunku čia apčiuopiamiau ką laimėti. Piestu stosis didžiausia liaudies dailis ir ras dešimtis geriausių argumentų savo veiksmams pateisinti.

Kiti pageidavimai? Nors stovyklos vartai atidaryti nuo 7 val. ryto, užsidaro tik 10 val. vakaro, bet svečiai yra prašomi stovyklą palikti maždaug su saulės nusileidimu. Stovyklaujanti lankymas rytinėje ežero pusėje, taigi stovyklavimo rajone, yra leidžiamas tik stovyklaujanti grupės vadovų nustatytais valandomis. Reikia nepamiršti, jog jaunimas ten visada turi savo programą ir ta programa turi būti įvykdoma be trukdymų.

Kol stovyklauja vien jaunimas, baltajame name kambariai publikai nebus išnuomojami. Tikrumoje, dėl stovyklautojų pagausėjimo, tųsiu kambarių tuo laiku ten ir nėra. Kas norės tuose kambariuose pavašaroti, tesikreipia į įvairias studijinių savačių grupes. Šią vasarą tokių grupių bus trys. Jos, kai rengia savo studijų savaitę, išsinuomuoja visas patalpas. Su tų grupių vadovybe ir reikia dėl sąlygų bei vietos susitarti.

Nustatyty tylos — ramybės valandų turi laikytis visi svečiai, vadovai ir darbininkai. Kadangi svečiai tylos metu jau būna išvažinėję, tai labiausia šis įspėjimas yra taikomas vadovams ir darbininkams. Tie, kurie galvoja, jog naktimis galės Dainavoje veikti ką tik nori, geriau tenepradeda ten dirbti, nes jie anksčiau ar vėliau vistik bus pašalinti.

Tai kiekgi jaunimo per Dainavą kiekvienais metais pereina? Ogi apie 600 vasaros metu čia stovyklaudami po vieną, dvi, tris ir net daugiau savačių, ir apie 300 žiemos metu, lankydamis savaitės arba savaitgalių kursais. Žodžiu, netoli tūkstanties.

Kokį pelną stovyklavimas neša? Ar iš stovyklautojų tarpo susilaukia lietuviško darbo talkininkų, vadų? Žinoma, žinoma, sako dr. Damušis. Užauga. Ir ne tiek jau mažai. Stebina juos, džiaugiamės jais, bet į padanges jų greit nekeliame. Yra daug žadančių vaikų ir mergaičių. Aiškiai matome, kiek daug jiems stovykla yra davusi. Jei ne stovykla, būtume nevyktys. Tame darbe su jaunimu daug kantrybės reikia. Kantrybės mums užtenka su tais, kurie stovyklavimo programoje aktyviai dalyvauja. Kantrybės kartais pritrūksta su tokiais, kurie stovykloje tik malonumų, pramo-

gų, linksmybių ieško, kurie "stovyklauti" teatvažiuoja tik savaitgaliais, prisipirkę alkoholinių gerimų... Jei tokiems nevaržomai reikšties leistume, tai Dainava netektų prasmės ir pagrindo savo egzistencijai. O ir leidimo funkcionuoti kaip jaunimo stovyklai greit netektume.

Pagaliau, kaip gi su darbo talkomis? Praeityje savanoriai talkininkai kasė žemę, maišė cementą, statė rūmus, naikino piktžolės, sodino medžius, kurie šiandien jau dvigubai ir trigubai žmogaus ūgį pralenkė. Kaip gi su talkomis šią vasarą? Čia dr. A. Damušis kiek pesimistiškai paaiškino, jog dabar jau žmonės atpratę nuo talkos darbų. Tačiau, sako, dar yra grupė ištikimųjų talkininkų, kurių darbu dar vis daug pinigų sušauptoma. O taupyti, sako, reikia, nes jų (pinigų) visada gi trūksta. Ir restorano-svetainės

aptarnavimas šimet remsis daugiau talkininkais-savanoriais, negu apmokamaisiais, nes iš tos svetainės mums daug daugiau pajamų reikia, negu paskutinius kelerius metus begaudavome. Talkininkų pageidavime ir švaros palaikyme, remonto darbuose, švenčių ruošime. Svečių įvažiavimo mokesčiai stovyklos išlaikymui labai mažai tepadeda.

Tai toks, maždaug, pasikalbėjimas. Didelė institucija, ta mūsų Dainava, tai yra ir problema. Bet, palyginus jos problemas su dabarties didžiausiu kriminalo liūnu Detroitu, kur naknų tyra nužudoma po keletą žmonių, tai tų problemų kaip ir nėra. Aš asmeniškai Dainavą laikau vienu iš didžiųjų Amerikos lietuvių gyvenimo stebuklų.

Prof. Vaclovo Biržiškos SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 psl. Abu tomai minkštuose viršeliuose, parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigus pasiųsite tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

GEROS DOVANOS

šios knygos parduodamos dabar "Naujienose" su dideliu nuolaidomis:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00.	\$3.00
Minkštais viršeliais tik \$2.00.	\$2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą išpildžiai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50.	\$1.50

Gelima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelado J. B. Končiaus knyga ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kietai viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam šūntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

JEIGU NEBŪTŲ SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodys, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais ištos knygos kaina yra tik \$3.00, minkšti \$2.50. Knyga jums bus pasiųsta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

ATEJO BIRŽELIS...

Seniausiu mūsų žudė kulkomis, dabar — daina. Prel. J. Kučingis

Yra ne tas pat, ar lenkti galvas tremtiniams, mirusiems kankiniui Sibiro taigose ir kovoję už laisvę, ar balliai linkyti budeliams ir paklusti jų agentų agentams bei agitpropos talkininkams, apelinantiems konfirmacijos priesaikas ir duotus pažadus. Minint baisiojo birželio tremtinius ir protestuojant prieš Sovietų vykdomą genocidą, kviečiame palaikyti prieškomunistinę spaudą ir pirkti leidinius, objektyviai rašančius apie komunizmą, o ne jo propagandą.

Liudas Dovydėnas, MĖS VALDYSIM PASAULI. Atsiminimai ir intymūs duomenys apie bolševikų Lietuvoje dviejuose tomuose. Kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Vytautas Volertas, FRAGARO VYRESNYSIS. Premijuotas romanas, 273 psl., kaina 5 dol. Jame aprašoma kaip bolševikai valdė ir vargina žmones pavergtoje Lietuvoje.

Jurgis Gliuda, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pabėgimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendradarbiautojų ir tilių statytojų su sovietais sukeltų mitų miglose apie besikeičiantį komunizmą. 158 psl., kaina 3 dol.

Jurgis Gliuda, AGONIJĄ. Romanas, 408 psl., kaina 5 dol. Aprašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos narių elgesys tragiškoje dienoje.

Stefanija Rūkienė, GRIZIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai, parašyti ramiai, klasiškiu stiliumi apie sunkią pavergto lietuvių dalį. Aprašymo būdas ir stilis prilygsta geriausiems garsiosios rasytojos Pearl Buck kūriniams. 526 psl., kietais viršeliais, kainuoja 6 dol.

Juozas Kapaciūskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie lietuvių bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose, Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais, kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSEDIS. Minočių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra akryškesnės neišsakytos komunizmo klatingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4.00.

ČIKAGIETIS IŠPODZIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲJŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudekiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Valizdų aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

K. Bialinis, TERORO IR VERGLIOS IMPERLIJA SOVIETŲ SĄJUNGA. Si knyga įdomi tiek vos paskaitančiam, tiek intelektualui. 309 psl., \$1.00.

D. Kuraitis, MAGISKUOJŲ KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą išpildžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Autorius pastabumą neapgauna turistinio ir agitpropos propaganda bei užmaskavimu. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KREVĖ SAVO LAISVUOSE 1944-54 m. 49 psl., \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie lietuvių kultūrinį gyvenimą. Skurdi tremtis ji nepalenkė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juokingi. Pasijuokime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTŲS. 52 psl., \$1.00.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL., 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridant čekį ar piniginę perlaidą.

Sekmadienį, rugpjūčio 15 dieną, BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

įvyks

NAUJIENU PIKNIKAS

BUS ĮDOMI PROGRAMA, GERA MUZIKA ŠOKIAMS, SKANUS MAISTAS IR LABAI GERI GERIMAI. VISĄ LAIKĄ GARSUSIS G. JONIKO ORKESTRAS GROS POLKAS, VALSUS IR PAČIUS MODERNIŠKIAUSIUS ŠOKIUS JAUNIEMS IR VYRESNIEMS. RUGPJŪČIO 15 D. VISI KVIEČIAMI Į NAUJIENŲ PIKNIKĄ.

SPAUDOS PABIROS

(Tęsinys)

("Po mūsų periodinės ir neperiodinės spaudos laukus pasidairius")

"Mes valdysim pasaulį!"

"Antras atsitikimas buvo Kaukaze, Piatigorsko mieste. Vienam vaikų darželyje, žaidžiant žaidimą — "Ką aš veikiu namuose", drąsus ir guvus Serioza, pasisakė, kad tėvas ir motina žiūri į paveiksluką ir verkią. "Pasišlepia nuo manęs, žiūri ir verkią", pridūrė vaikas, šešiametis spalukas. Mokytoja susidomėjo, koks tas paveikslas ir kodėl jį žiūrėdami tėvai verkią. Ji pasikvietė į savo kambarį Seriozą, jį apklausinėjo. Maža to, ji paprašė slapta paimti tą paveikslą ir jį atnešti. Taip įprąšytas ir pamokytas, Serioza kitą dieną atnešė ir tą paveikslą. Pasirodo, tai būta caro armijos karininko, bolševikų sušaudyto, atvaizdas. Tas karininkas buvo Seriozos motinos brolis, kurio gyvo Serioza nebuvo matęs, o tėvai slėpdamiesi nuo organizacijų priklausancio sūnaus — spaluko, puoselėjo savo jausmus caro armijos karininkui slapta. Mokytoja atsiminė dar, kad užrašant į spalukus, Serioza pratarė: "Kažin ką tėtis pasakys?" Tada mokytoja, žinoma, užrašė Seriozą į spalukus, nesusigriebusi pasiteirauti, ką galėtų pasakyti Seriozos tėvas dėl užrašymo į spalukus.

"Darželio auklėtoja liepė Seriozai, esant tėviui fabrike ir nematant motinai, gražinti atvaizdą ten, kur buvo. Be to, ji įprąšė Seriozą sekti tėvus, ką jie šneka, ar pas juos neatina kokie kiti žmonės, kuriems tėvai rodo tą atvaizdą. Serioza sekė porą mėnesių, bet nieko nepastebėjo, kaip tik tai, kad motina ir tėvas slapta gėrisi caro armijos karininko atvaizdu. Auklėtoja įsitikinusi, jog nieko dau-

giau nebesužinos ir kad iš tokio sovietinio piliečio, kuris gėrisi reakcionierišku karininku, nieko gero nelauk, pranešė į NKVD. Žinoma, po kiek laiko šeima išgabeno prie kanalo kasimo — stovyklon, nes mes negalim toleruoti reakcionierių, kurie gyvena senų sugriautų laikų dvasia". (361-2 psl.).

Pažvelgę į ką tik pro mūsų akis praslinkusius, bet kokį žmoniškumą ir kartu niešiskumą peržengiančius faktus, dar kartą išdrįskime įžengti į Lietuvos vykdytas komunistines niešybes pirmosios okupacijos metu.

"Gatvėje, be dorovės, nuosirdumo augančiam jaunime partija ir enkavedistai susirado tal-kininkų, kurie ėda vienas kitą, dega neapykanta viskam, kas netelpa į partijos programą arba į NKVD įsakymus. Tai ir yra viena nuostabiųjų priemonių, išlaikančių bolševizmą ir sunkiausių bandomų valandomis. Sužvėrėjęs ir vienpusiškai išauklėtas jaunimas užliejo Rusijos plotus naujais žmonėmis, kokių Vakarų kultūroje išaugęs žmogus negali ir įsivaizduoti." (368 psl.).

Tai išvadinės pastabos apie jaunimo padėtį sovietinėje Rusijoje, kurioje sutrypti bet kokie žmoniškumo jausmai.

Panašią padėtį forsuotai okupantai rusai stengėsi įvesti ir Lietuvoje. Pasižiūrėkime:

"...Iš Kauno ir Vilniaus įvykių jau aiškėjo, kad daugelyje vaikų namų, prieglaudų, darželių suiro paprasčiausia tvarka, nes daug senojo personalo, auklėtojų jau buvo atleista miestų valdybų, keletas dingo be žinios, buvo areštuoti. Vaikai bastėsi

ALGIRDAS KASULAITIS, birželio įvykių minėjime Čikagoje, buvo pagrindinis kalbėtojas

gatvėmis, ypač priemiesčiuose, nes demonstracijos, kariuomenės judėjimas, sodų, krautuvų vagiliavimas pasidarė, "naujosios laisvės įrodymu". Jau buvo nemažai tėvų suimta, į užsienį pabėgusių, kurių vaikai kokie kas buvo pas gimines, arba "Dievo valioje" — gatvėje". (256-7 psl.).

Ketvirtą dieną po jam įsiūlytų pareigų priėmimo, "Priešmokyklinio auklėjimo įstaigos viršininkas" sukvietė į žymesniųjų pedagogų, auklėtojų susirinkimą, kuriame perdavė švietimo komisaro aprobuotą platų darbo planą, kuriame vienu pagrindiniu punktu buvo vaikų darželių, aikštelių ir vaikų namų auklėtojų kursų įsteigimas. Į tuos kursus "buvo nutarta priimti nemažiau 6 klasių moteris ir vyrus 20-30 amžiaus, sveikus, teismo nebaustus už kriminalinius nusikaltimus..."

"...Prašymų į kursus buvo gauta 579, o priimti tegalėjau į pirmąją laidą 150-170 klausytojų. Kandidatai, sužinoję kokia bus konkurencija, ieškojo pirmenybių, prie prašymų pridėdami kompartijos liudijimus, politinių kalinių ar žymesniųjų pareigūnų rekomendacijas. Tai, žinoma, nepalengvino kursų vadovybei pasirinkti klausytojus, tinkamus mokslui. Galutinai viską sumaišė iš Liet. kom. partijos Centro Komiteto įteiktas sąrašas. Sąrašą atnešė dvi mergaitės, žydė ir lietuvaitė, politinės kalinės: R. Leibovičiūtė ir V. Skimskaitė, kurios apie kiekvieną sąrašą galėjo gyvu žodžiu paaiškinti. R. Leibovičiūtė susijaudinus man pastebėjo, kad aš permažai kreipias dėmesio į politinius kalinius. Aš pats beveik visus politinius kalinius pažinojau, nes būdamas kalinių globos komitete įsitikinau, kaip mažai buvo tikrų politinių kalinių ir kiek buvo sąlygas išnaudojusį kriminalistų. LKPKK sąrašą, deja, apie pusę kalinių sudarė kriminalistai, pridedę gal ne tiek garbingų, kiek naudingų politinio kalinio vardų..."

"...Iš LKPKK prisiųsto sąrašo 164 kandidatų tegalėjau į kur-

sus priimti tik 47, bet ir iš jų 47 keliolika buvo be jokio cenzūros ir su įtartinais nusikaltimais. Kursai prasidėjo, bet su pirmosios perkūnijos trenksmais.

"Po poros savaitių, kursams prasidėjus, atvyko pas mane į įstaigą Kauno kalėjimo viršininkas D. Smirnovas. Žemas, plačiaveidis, mongoliško veido rusas, dusdamas nuo skubėjimo, o gal persivalgymo. Visa krūtine užsigulė ant stalo ir, sumėręs trumpus, plaukuotus pirštus, įsakinėjančiu gerkliniu balsu ėmė kalbėti, t. y. pats klausė, pats atsakyti ir diskutuoti:

"Jūs esate rašytojas, deputatas ir šitos įstaigos viršininkas. Aš tai gerai žinau, bet labai abejoju, ar jūs neklystat? Žinoma, kad jūs klystate, nes jūs nežinote komunistinės tėvynės reikalavimų, be to, jūs esate nepatyręs. Gal ir patyręs, bet Lenino-Stalino mokslas, balandė! Oho!

"Kaip tamsta galvoji? Nesat-kyk, aš pats žinau, ką tamsta galvoji. Žinoma, galvoji, kad tai nedidelis mokslas. Na, gal taip ir negalvoji, bet ne taip, kaip turėtų būti. Reikalas štai koks, drauge viršininke: "Kalnaberžės dvare yra mažamečių nusikaltėlių įstaiga. Dar iki šiol ten pūdomas gražiausias, aktyviausias jaunimas! Juos visus aš pasirūpinau paleisti. Bet tai dar mažai: juos reikia jūsų vedamoje įstaigoje aprūpinti darbu. Tai yra taip nutarta". (II-ras t. psl. 301-2).

"Pulk. Smirnovui" (Smirdaliui? J.) paaiškinau, kas tie Kalnaberžės dvaro įniamai. "Kalnaberžė, didelis, gražus dvaras, caro laikais buvusi ministerio Stolypino vasaros rezidencija. Buvusi Lietuvos vyriausybė padarė tikrai naudingą darbą" (tos vyriausybės rūpesčiu tame dvare 1925 metais buvo įsteigta nepilnamečių nusikaltėlių auklėjimo įstaiga: Kalnaberžės dvaras buvo Kėdainių apskr., dešiniame Nevėžio krante, 13 kl. nuo Kėdainių...), 10-19 metų nusikaltėlius, ypač nepataisomus recidivistus, vagiliautojus, mušeikas, valkataujančius, griežtesne disciplina ir atitinkamu auklėjimu mokydama amatų, o kai kuriuos ruošdama į muzikos, tapybos, dainavimo ir kitokias mokyklas. Gal būtų, tektų peržiūrėti mokslo, auklėjimo programas, pakeisti vadovybę, auklėtojus, bet gi valstybės santvarkai pasikeitus, recidivistas ar mušeikas "blogiems" palinkimams negi gaus laisvės?

"Pulkininkas sukruto... Jis kelis kartus akcentavo, kad buržuazinėse santvarkose padaryti nusikaltimai yra pirmasai kriterijus sovietinei santvarkai apie žmogaus charakterį, valią ir pajėgumą spręsti... "Keletai dienų praėjus, pulk. Smirnovas pasiskambino telefonu, prašydamas mane nuvykti į Kauno stotį ir pasitikti iš Kalnaberžės išleistus "mažamečius draugus, nekaltai reakcinio režimo persekiotus..."

To įsakymo įpareigotas, lydimas į Lietuvą iš Smolensko atsiųstų dviejų "vaikų darželių" ir "vaikų namų" instruktorių rusų, autorius nuvyksta į Kauno geležinkelio stotį. Ir čia: "Atėjo traukinys, bet jokių išvaduotojų nepasirodė. Iš vieno vagono stumdymiesi, naujais lagaminais barškindami, išlipo keturi vaikėzai, 14-16 metų..." "bendradarbis inspektoriaus Rucevičius, rūpestingai ieškojęs "Kalnaberžės kankinių", prišoko prie tų keturių vaikėzų ir paclausė, gal būtų, jie iš Kalnaberžės? Vaikėzai, nusikaltėliai susižvalgę, ėmė aiškinti, kad juos vidaus reikalų komisaro parėdymu išleisdą koks tai "didelis kalėjimų pulkininkas". "Vienas iš jų paaiškino, kad turėję atvykti dar 32, bet kiti pasilikę, kiti tiesiai į namus parvykę..."

Kai paaiškėjo, kad iš traukinio išlipę tie keturi "kankiniai" yra iš Kalnaberžės, iš Smolensko atsiųstoji mažamečių vaikų auklėjimo specializė-instruktorė:

"Tatjana Liuba Ibragimova, dikta, storomis plačiomis lūpo-

mis karingos išvaizdos, pilnabkrūtė moters, grūmojančiai atsistojusi prieš nustebusius keistūrus "didvyrius", visu balsu žėrė:

"Draugai, liaudies kovų kankiniai! Jūsų kankos, jūsų vargai, nebuvo mezinami mūsų tėvui, mokytojų ir draugų geniajam Stalinui. Ir štai, jūs, draugai, išvaduoti, esate laisvi, laimingi! Stalinio saulės spinduliuose, prieš jus visi keliai atdaryti, jūs galite būti geriausiais tarybinės tėvynės sūnumis, jūs galite..."

"Tikrai, Ibragimova iškalbėjo 15-20 minučių, kas tik ant jos širdies gulėjo. Sušukusi "Te, gyvuoją didysis mokytojas Stalinas!" įteikė gėlių..." (306-7 p.).

O kasgi dėjosį pačioje Kalnaberžėje, kai okupantai "išlaisvino" ten buvusius nepilnamečius nusikaltėlius?

"...pulk. D. Smirnov'o pageldavimu, susirūpinau Kalnaberžės įniamais. Nusiūniau inspektorių J. Janulionytę vietoj susipažinti. Pasirodo, kad apskrities vykdomasis komitetas keletą mokytojų jau buvo pašalinęs. Iš centro atvykę įvairūs

agitatoriai pustomis frazėmis sukiršino mokinius su mokytoja ir administracija. Vaikai, kurių buvo 140 įvairių nusikaltimų ir amžiaus, išplėšę sandėlių, knygas išmėtė, kaip "mulkinimo šlamštą".

"Kai kurie ėmė po apylinkę vagiliauti, plėšikauti. Keliolika vyresniųjų nusikaltėlių kompartija paskyrė į Kėdainių ir Pa-nevėžio įstaigas. Du, 18 ir 20 metų nusikaltėlius, D. Milčių ir P. Paskevičių priėmė skrajojančių agitatorių grupė. Kaip vėliau paaiškėjo, to paties pulk. Smirnov'o rekomendacija, vidaus reikalų komisariatas priėmė kelias dešimtis nusikaltėlių į NKVD tarnybą, kur jie jau spėjo svesti sąskaitas su keleta mokytojų, mokyklos ūkvedžių. Liko 32, kurie turėjo atvykti ir prisistatyti mano žinion, kaip kandidatai į antrą laidą vaikų namų ir vaikų darželių auklėtojų kursuose". (Pabrūkta mano J.). "Bet teliko tik keturi, nes kiti nuėjo savo senais keliais... Po keliolikos dienų iš vaikų namų dingo ir paskutiniai keturi..." (Bus daugiau)

SODYBŲ PIEVELĖS

Nieko nėra gražesnio apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pievelė. Kiekvienas lietuvis didžiulius savo pievelės. Amerikoje ne visur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patyrimo. Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Šestoko knygelė, kuri vadinasi

SODYBŲ PIEVELĖS

Knygelėje surašyta viskas, kad liečia pieveles. Aprašyta kaip žolę užauginti, kaip žemę tręšti ir prižiūrėti. Naujienos šia knygele padavinėja. Užvažiavusieji gali knygelę įsigyti už \$1.25. Jeigu kas toliau gyvena arba nenori užvažiuoti, tai gali atsiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, o mes knygelę jam pasiųsim. Pinigus prašome siųsti tokia adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Jau atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga, aprašanti paskutinio 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atlikus darbus. 664 psl. Kietas viršelias \$10.00, minkštas \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašytas pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, ištigti laikraščiai, kurių viso buvo 121. 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiksmingų žmonių biografijos. Duoti dokumentai, katalikiški, socialistiniai, liaisvamaniški ir kitų organizacijų atlikti darbai, ištigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pastūsti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

POEZIJOS PAVASARIAI

Amžina tautos dvasia,
Laimink mūsų siekį —
Vėl gyvenki mumsyse,
Giesmėje skambėdai.

Vincas Jonikas

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį, deimantų spindintį žiedą, apkalio medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamazu įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svajoją juokauja ir verkia poetai, pajėgiami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis — Vaitūnienė, ŽVAIGŽDŲ NAKTYS. Didelio formato, 128 psl. Kaina \$1.
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. \$2.00.
3. Bernardas Brazdžionis, DIDŽIOJI KRYŽKELĖ. Eilėraščiai. 112 psl. Kaina \$1.00.
4. Kazys Bradūnas, SIDABRINĖS KAMANOS. Premijuotas poezijos rinkinys, 95 psl. \$2.00.
5. Burky Jūzė, EILĖRAŠČIAI IR RASTAI. 155 psl. \$1.50.
6. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESŲIA VĖTROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
7. Kleopas Jurgelionis, GLODI — LIODI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00
8. Anatolijus Kairys, AUKSINIS SĖJA. Eilėraščiai, 96 psl. \$2.00.
9. Pranas Kozulis, DULKĖS EŽER. Eilės, 32 psl. \$0.75.
10. Pranas Naujokaitis, AUKSINIAI RAGELIAI. Lyrika, 64 psl. \$2.00.
11. Alė Rūta — Nakaitė, BE TAVES. Poezija, 133 psl. \$2.00.
12. Nadas Rastenienė, TRIJŲ ROZIŲ ŠVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išvengtąs lietuviškas senovės laikais: su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
13. Nadas Rastenienė, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranaušo "Anykščių šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
14. Belys Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
15. Stasys Santravos, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 197 psl. \$3.00.
16. Stasys Santravos, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 159 psl. \$2.50.
17. Petras Sagatas, SAULELEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinių liai, 92 psl. \$1.00.
18. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
19. Eugenijus Grodus, AGUONOS IR SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
20. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
21. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
22. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
23. Urzula Žemaitienė, SUVALKIEČIŲ VESTUVĖS. Su trumpu jų aprašymu ir gausybe dainų, 80 psl. \$2.50.
24. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsiųsti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderių.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

Raginkite savo apylinkę
augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams išgyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

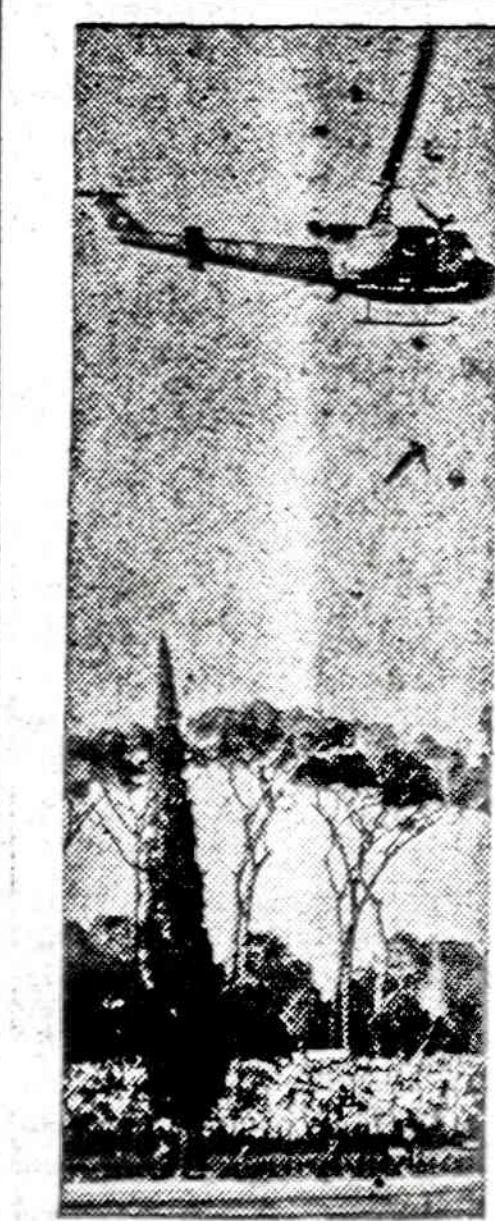
Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Romos policija Italijos Raudono Kryžiaus šventėje pademonstravo, kaip helikopteriai naudojami žmonėms gelbėti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.

15 cents per copy. 15 c. on Saturday
Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestiuose
metams \$22.00
pusei metų \$12.00
tris mėnesiams \$7.00
vienam mėnesiui \$3.00

Kitose JAV vietose:
metams \$20.00
pusei metų \$11.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

IV-TOSIOS DAINŲ ŠVENTĖS UŽBAIGIAMIEJI DARBAI

Ketvirtoji Dainų šventė jau pirmą kartą įvyko Chicagoje, o Vokietijos šventės komiteto bei komisijos spaudžia paskubėti su baigiamaisiais darbais. Verčia juos pasilepti ir skirti visą savo laisvalaikį, kad visi planai būtų įvykdyti.

Vykdomojo komiteto būstinėje telefonas nenustojė skambėti, daromi paskutiniai patvirtinimai, atsakinėjimai į raštus ir t. t. Šis administracinis darbas gula ant A. Rėklaičio pečių. Šventės komiteto

pirmininkas dr. Gediminas Beldžiūnas, atitrukdamas nuo savo profesinių pareigų, skubėdamas daro paskutinius patvirtinimus ir sprendimus. Dešimt tūkstančių publikos sutvarkymo ir daugiau pusantro tūkstančio choristų priėmimo bei bendrai visos šventės suruošimo ir jos pravedimo planai parengti.

Iš tolimesnių vietovių bilietų užsakymai ir platinimas vietovio pečių. Šventės komiteto

mo ir rūpestingumo. Šį darbą pildo arch. A. Kerelis su LB Marquette Parko apyl. taktiniais. Publikos priėmimą, kontrolę, jos susodinimą tvarkys LB Brighton parko apyl. šios komisijos pirmininkas Vytenis Šilas, be komisijos narių, stengiasi surinkti dar apie 100 asmenų pagelbinį vienetą šiai paskirčiai tinkamai atlikti.

Dainų šventės leidinys, kuris turės apie 100 puslapių, redaguojamas S. Daunio ir J. Vaičiūno, jau užbaigtas V. Vijeikio spaustuvėje ir laiku bus atiduotas šventės dalyvių rankas. Savo laisvalaikį atiduoda ir kiti komiteto ir komisijų pareigūnai, kaip tai Jonas Paštukas, inž. K. Dočkus, inž. J. Jurkūnas, dail. A. Valeška, inž. A. Vengris, St. Džiongas, St. Inganais, S. Endrijonienė, St. Balzekas jr. ir kiti.

Muzikinės komisijos nariai ir dirigantai repeticijoje bando išpausti iš choristų daugiausia kas įmanoma. Amerikos ir Kanados salėse aidai lietuviškų dainų melodijos.

Chicagoje buvo suruoštos dvi bendros mokyklinio jaunimo repeticijos. Muzikinės k-jos p. kas P. Armonas, atsilankęs pas kutinien repeticion, prasiarė, kad Chicago atvyksta muz. Budriūnas ir dar prieš Dainų šventę bus suaugusių bendra repeticija Jaunimo centre. Vairių chorų repeticija įvyko birželio 18 d. Marquette Fieldhouse, salėje. Kaip žinia, jaunimo chorams Dainų šventėje diriguos muzikai Faustas Strolia ir St. Sližys. Į šią priešpaskutinę repeticiją (paskutinė dar bus amfiteatre) specialiai iš Detroito buvo atvykęs ir dirig. St. Sližys.

Buvusios repeticion iš Chicagoje ir apylinkių susirinko apie 400 pirmųjų ir vyresniųjų skyrių vaikų. Tai apie pusę visų Dainų šventėje dalyvių. Šiandien tenka stebėti tokį gausų jaunimo sambūrį, pasiryžusių dalyvauti Dainų šventėje. Karštos dienos salė buvo prikaitinta, bet jauniesiems tas nekludė drausmingai repetuoti ir išbūti iki pabaigos. O lyginant su praėjusia Dainų švente, jų skaičius ne tik kad nesumažėjo, bet padvigubėjo. Jų bus beveik tiek pat, kiek ir suaugusių choristų — virš 800. Rašytojas Aloyzas Baronas, kuris atvežė savo jaunimą repeticion, sako, kad mes kartais per daug menkiname savo jaunimą. Argi šiems šimtams jaunui nesmagiau dabar būtų sėdėti atvėsintame salionelyje ir žiūrėti televiziją, nei praeiti

Jordano karalius Hussein gerai balsuoja politiniai nepastoviai Jordanie, o kartu neblogai išlaiko balansą ir ant vandens slidžių Akabos jūroje, kur stovi ir Izraelio pietinis uostas Eilat.

Lietuvos žydai protestuoja

Praeitą antradienį grupė Lietuvos žydų pradėjo protestą Maskvoje, o kita Latvijos žydų grupė pradėjo tokį patį protestą Rygoje. Žinių agentūros praneša, kad Maskvoje protestuoja 33 žydai, o Rygoje dėl to paties reikalo protestą reiškia net 50 žydų. Lietuvos ir Latvijos žydai reikalauja, kad komunistinė sovietų valdžia leistų jiems išvažiuoti iš "sovietinio rojaus". Gyventi sovietinėje santvarkoje jiems "gera", bet tas gerumas jiems tiek įgrisęs, kad jie ryžosi išvažiuoti į Izraelį.

Jau prieš trejus metus Sovietų Sąjungoje gyvenančių žydų grupės bandė išvažiuoti, bet jiems nesisekė. Stalinas apie žydų išvažiavimą į užsienį ir klausyti nenorėjo. Jis žydus siuntė į Biribidžaną velėnų plėsti, bet neleidė išvažiuoti į užsienius. Jeigu kuris žydas vis dėlto išsipašydavo, tai pačioje Rusijoje užstatu likdavo išvažiuojančio artimas giminiotis. Stalinas žydus išnaudavo sovietų imperializmui stiprinti. Gausus skaičius trumparegių žydų dar ir šiandien tebetarnauja sovietų imperializmui, bet didoka žydų dauguma jau praregėjo ir nori iš "komunistinio rojaus" išsilaisvinti. Pasirodo, jog tai ne toks lengvas dalykas. Mažos grupelės žydų išvažiuoja, bet didelę jų daugumą negauna leidimų išvažiuoti.

Kovo mėnesį Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Moldavijos žydų grupė buvo suvažiavusi į Maskvą ir prašė leisti jiems išvažiuoti į Izraelį. Tada žydai rinkosi prie Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministerijos ir laukė vizų. Iš principo sovietų valdžia nenorėjo leisti žydams išvažiuoti, bet žydų taip lengvai nepajėgė apraminti. Didokas žydų skaičius buvo sumintas ir išvartas prievartos darbams. Kitiems buvo įsakta važiuoti namo ir laukti. Vienam kitam davė vizą ir leido išvažiuoti.

Negavę leidimų išvažiuoti, žydai patys pradėjo organizuoti išvažiavimą. Bet jiems nesisekė. Jie kalbėjo apie reikalą pagrobti iš Leningrado ir Helsinkio skrendantį lėktuvą ir išvažiuoti į kitas Europos valstybes. Vieni planavo nuskristi į Švediją, o antrieji svajojo net apie Danijos pasiekimą. Bet savo planų jie neįvykdė. Matyti, kad jų tarpe buvo šnipas, kuris viską papasakojo policijai. Pastaroji sugadė išvažiuoti norinčius žydus ir dabar juos teisina. Vieni jau gavo po kelis metus prievartos darbo, o kitų bylos policijos dar tebenagrinėjamos.

Maskva būtų labai lengvai susidorojusi su išvažiuoti

norinčiais žydais, kaip ji susidorėjo per pastaruosius 50 metų, bet šį kartą išvažiuoti norintieji žydai yra geriau organizuoti. Žydų protestai tuojau keliama laisvojo pasaulio spaudoje. Dažnai komunistai nekreipia didelio dėmesio į laisvąją spaudą, bet jiems vis dėlto labai nepatogu. Žmonių veržimasis iš Sovietų Sąjungos griauja mitą apie "ideališką santvarką". Išvažiavusieji palygina laisvojo pasaulio gyvenimo sąlygas su vargu ir nepritekliais pačioje Rusijoje. Maskva bijo, kad laisvasis pasaulis nepatirtų apie gyvenimo tikrovę "komunistiniame rojuje", todėl ir nenori nieko išleisti.

Komunistams būtų patogiau, jeigu ir apie antradienį prasidėjusį protestą niekas neprasižiotų, bet visas laisvasis pasaulis jau žino ir piktinasi. Lietuvos žydai kovo mėnesį laukė prie užsienio ministerijos, bet nieko ten negavo. Užsienio reikalų ministerijos pareigūnas apklausinėjo žydus, užsirašė jų vardus ir norą išvažiuoti į Izraelį ir patarė važiuoti namo. Užsienio ministerijos valdininkas pradžioje jiems parašė ir namus. Bet iki šio meto Maskvoje buvusieji ir vizos laukusieji žydai jokio rašto iš Maskvos negavo. Kad neįvyktų koks nesusipratimas ir kad kartais "nedingusių pakelyje" užsienio ministerijos pranešimas apie vizą, Lietuvos žydai pranešė užsienio ministerijai, kad atsakymą valdžia gali siųsti į Maskvos pašto įstaigą. Žydai laukia atsakymo "iki pareikalavimo" Maskvos pašto įstaigoje.

Kad sotūs sovietų valdininkai būtų neramūs, tai žydai taip pat pranešė, kad jie nesitrauks iš Maskvos pašto įstaigos, kol negaus vizos išvažiuoti į Izraelį. Be to, vizos ieškantieji žydai nutarė badauti. Jie laukė ir badaus, kol visa ateis. Tai žino sovietų valdžia, tai žino laisvasis pasaulis, bet apie žydų protestą pačioje Rusijoje labai mažai kas nežino. Sovietų valdžia apie žydų protestą nieko nerašo. Iki šio meto komunistai bandė žydus įtikinti, kad jie yra geriausieji žydų draugai ir užtarėjai, bet neįtikino.

Nėra kitos valstybės pasaulyje, kuri taip žiauriai varžytų gyventojų teises, kaip šiandien tai daroma sovietinėje Rusijoje. Caro laikais žmonės turėjo daugiau laisvės, negu Brežnevo laikais. Caro laikais didokas lietuvių skaičius laisvai atvažiuavo į Ameriką, o šiandien išvažiuoti iš Lietuvos labai sunku. Sunku išvažiuoti lietuviams, neduoda vizų ir Lietuvoje gimusiems ir augusiems žydams. Lietuvos žydus persekiojo naciai, o dabar juos persekioja komunistai.

Visi bendromis jėgomis privalome kovoti prieš tokią santvarką, kuri negerbia kiekvieno žmogaus teisių.

Mormonų valstybės Utah sostinėje Salt Lake City (Druskos Ežero mieste) mirė Philo Farnsworth, pripažintas "elektronų dėžutės su stiklo ekranu" arba šiuolaikinės televizijos išradėjas. Farnsworth augdamas mažame tėtų farmoje avis ganė, bet dar 15 metų amžiaus būdamas jau išdirbo pilną televizijos teoriją, kurią pateikė savo vidurinės mokyklos mokytojai; dar šešis metus vėliau pagamino pirmą transmisiją, perduodamas plaukus be siūkuojančią Mary Pickford ir trumpučius epizodus iš boksinių kovų Dempsey ir Gene Tunney rungtynių. 1934 metais jis gavo pirmąjį leidimą steigti Amerikoje televizijos stotį. Jei ne tūlas Kalifornijos bankininkas, kurs pažinęs Farnswortho talentą jam kreditavo sumas pinigų, vargu dar šiandien televizija būtų tokia populiari ir visur esanti. Su to finansininko pagalba jis Philadelphiaje įsteigė stiprią TV aparatų gamybos firmą. Farnsworth turėjo dar virš 300 kitokių savo išradimų

Didžiuosiuose Ežeruose masiniai miršta žuvedros

Iš Traverse City, Mich., pranešama, kad Didžiuosiuose Ežeruose dideliais skaičiais išmiršta žuvedros. Kaip Michigan College biologas prof. William Scharf aiškina, žuvedros gaista nuo žuvies, kuri tuose ežeruose jau yra sunkiai apkrėsta pesticidais, tai yra chemikalais, kuriais žmonės naikina pasėlius, daržus, sodus ir kt. parazitus.

Dar naujas pavojus atsirado paežeriuose, tai plastikiniai rinkeliai, kuriais dabar yra surišamos po šešias alaus skardinėles. Paukščiai "mąnydami", kad tie rinkeliai yra "valgomi", juos mėgina nuryti ir paspringsta. Ir dar nauja paukščiųms ryškiai atsirado, tai motorizuoti kopų vežimėliai (dune buggies), kurie savo motorų urzgimu garsina ir išbaido paukščius tiek, kad tie savo lizdus, kiaušinius ir vaikus pametę bėga lyg galvų netekę.

KIAULĖ POBIEDOJ

— Kiaulė kūno sau nevala. Purvo kūdroj ji triumfuoja. Bet kodėl, kai gatvė balos, kiaulė masiną važiuoja. (Šiuota)

M. GELŽINIS

Ar gali prof. Dr. Ivinskis parašyti bešališką Mažosios Lietuvos istoriją?

2 I tokius vokiečių mokslinius istorinius ir teisinius išvedžiojimus lietuviai dar nėra atsakę. Be kelių žurnalistinio tipo trumpų straipsnių spaudoje, nei vienas mūsų profesinių istorikų ir nei vienas mūsų teisininkų nėra išsamiai įrodę vokiškų įtaigimų klaidinančių neteisingumą. Deja, ir vienintelis mūsų valstybininkas, pulk. Škirpa, kuris tuomet buvo Lietuvos atstovu Berlyne, kuris matė, girdėjo ir žino, kaip viskas tikrumoje buvo (wie es in Wirklichkeit war) — tyli. Todėl nenustabu, kad neprieštaraujami vokiški tvirtinimai, jog Lietuva perleisusi Klaipėdą Vokietijai nė kieno neverčiama, bet vien tik savo gera valia, pasaulio moksloje viešojo opinijoje pradeda prigyti.

Klaipėdos ir Mažosios Lietuvos istorija yra tokia plati, gili ir patraukli, paslėpusi savyje daug ir įdomių mokslinių ir teisinių problemų, kurias mokslininkai vis ir vėl imsis tyrinėti. Kadangi mokslo istorijos yra Mažosios Lietuvos istorija, tai Mažosios Lietuvos istorija yra Mažosios Lietuvos istorija, kokia ne mums, bet jiems patiks.

3. GERA ŽINIA

Gana tamsų mūsų tremties profesinių istorikų ir teisininkų kūrybos stagnacijos vaizdą prašviett maloni žinia, kad ruošama trijų tomų Lietuvos istorija, ir kad jos kūrėjas yra žemaičių sūnus, Vakarų Vokietijoje gyvenantis Bonos universiteto profesorius dr. Z. Ivinskis. Prie tokios žinios dar prisidėjo antroji, — kad Lietuvių Fondas paskyrė tų trijų tomų leidimui 5,000 dolerių.

Kas po antrojo pasaul. karo pasekė po Ivinskio darbus, galėjo įsitikinti, kaip šis mokslininkas ištikimai mylėjo savo sužadėtinę — Lietuvos istoriją. Jis nuo jos nepasitraukė nė blogiausiais tremties laikais. Ar tai būtų Vokietijoje, ar Romoje Vatikano archyvuose, visur jis judriai ieškojo dokumentacijos iš Lietuvos praeities. Ir štai, jo kūrybos apimtis tapo tremties lietuviškų profesinių istorikų didelė teigiama išimtis. Jau 1965 m. jis buvo paskelbęs 65 leidinius, kurių 52 buvo lietuvių kalba, 8 vokiečių, 3 anglų ir 2 italų kalbomis. Toks publikacijų skaičius jį pilnai suligino su iškiliais vokiečių Rytų Europos tyrinėtojais.

Mums mažlietuviams profesorius Ivinskis yra tuo įdomus, kad jis keliuose savo kūriniuose palietė ir Mažąją Lietuvą bei Klaipėdos kraštą. Bene ryškiausiai jis pasisakė dėl Maž. Lietuvos savo 1946 m. kovo 4 d. užbaigtoje knygoje "Lietuvos Sienų Klausimu". Tuomet jis buvo Vilko Vykdomosios Tarybos narys ir, matyti,

Vilko pakviestas, parašė svarbias lietuvių revindikacijos tieslinijas. Šis veiklas nėra Ivinskio kūrybos apimtyje registruotas; tur būt, dėl to, kad jis nebuvo spausdintas, bet tūlas interesantas jį persaei ir nu-fotografavo, taip kad jis šiandien yra daugelio istorikų žinioje.

4. PROF. IVINSKIS APIE LIETUVOS VAKARŲ SIENAS

Šitame veikalme nuo 10 iki 57 pusl. profesorius dažnai mini Maž. Lietuvą ir nustato jos sienas. Ten skaitome 13-me puslapyje: "Tad istorinio teisingumo varden, kai politinės sąlygos Rytų Europos plotuose pasikeis, tikime, jog patys lietuviai turės galimybę pilnai ir laisvai pareikšti, kokios sienos jiems turėtų priklausyti tuose vokiečių kolonizuotuose Rytprūsiose".

Ir pusl. 29 rašoma:

"Lietuvių teisės į Maž. Lietuvą nesibaigia vien tuo faktu, kad čia praeituose amžiuose būta masinio lietuvių elemento, kurio geroka dalis paskutiniuoju laiku buvo apvokietinta. Tos teisės yra dar grindžiamos tuo istoriniu praeities ir ekonominio būtinumo titulu, kuris išplaukia iš esamos geopolitinės padėties."

Kraštus, kurie turėtų Lietuvai priklausyti, profesorius aprašo 44-me puslapyje: "Lietuvai turi priklausyti visas tas lietuvių gyventas ar tebegyvenamas plotas, koriguojant jį iš tos senprūsų žemės tomis būtiniausioms sritims, kurių įjungimą diktuoja Lietuvos, kaip atskirų ūkinį

vienetų pagrindiniai ekonominiai reikalavimai".

Ir štai, 46-me puslapyje jo siūloma tokia Lietuvos siena vakaruose:

"Toliau naujoji riba tiesiama per Dreheimės (vad. Seesker Höhe) aukštumas, paimant į Lietuvos plotą 310 mtr. kuprą. Šiaip jau Lietuvos sudėtinį įeity tik Rytprūsio žemumų dalis. Nuo Bodsvingų (Bodschingen), kur Goldapės upė pasuka į vakarus, siena tęstinai bent keli kilometrai atstumu nuo kairiojo Goldapės kranto. Tad ir geležinkelis ir plentas, kuris nuo Goldapės eina į Ungurą (Angerbūrgą), fiktų Lietuvos pusėje. Šitokių būdu į Lietuvos plotus patektų anksčiau buvusi lietuviška, bet dabar jau apvokietėjusi Goldapės sritis. Nuo Goldapės ir tų aukštumų siena vestina į pietus nuo Ungurų per Mauerio ežerą. Vadinasi, šiaurinė dalis Mauerio ežero, drauge su "Mozūrų kanalu", jungiančiu Mauerio ežerą su Alna — Prieglumiu, t. y. Karaliaučiumi, priklausys Lietuvos plotui. Toliau siena turėtų kirsti Ometo upę žemiau Drengfurto (lietuvių pusėje) ir žemiau Girdūvos (Gerdauen) pasukti į vakarus, į Alną, o kurią perkirtus žemiau Friedlando, sieną vesti palei Frischingo upę, tiesiai į Aistmares (Frisches Haff). Piluvos uosto apsaugai reikėtų paimti Aistmarių šiaurės juostos smiltynų bent 25 km.

"Šitaip būtų pasiektos Aistmarės, laimetas Piluvos uostas, įgytas Sembos gintaro krantas su eile gražių pajūrio kurortų ir svarbiausia pats Karaliaučiaus uostas

su "Karaliaučiaus jūros kanalu" (Königsberger Seekanal) atitektų Lietuvai."

Tad, bendrai apžvelgę profesoriaus planą, kuris apimtį ir specialiai susipažinę su jo giliu įžvalgumu į Maž. Lietuvos sienų problemas, mes tegalime džiaugtis, kad toks suverenas mūsų tautos praeities žinova pasinėšė parašyti jos istoriją ir į mūsų temoje pastatytą klausimą "Ar prof. Ivinskis gali parašyti Maž. Lietuvos istoriją" turime besąlyginiai atsakyti, kad jis tikrai tai gali padaryti.

5. DEL MAŽOSIOS LIETUVOS ISTORIJOS BĖSALISKUMO

Kadangi Maž. Lietuvos plotai yra masolių nagauso, o be vokiečių ir lenkai žvilgčioja Karaliaučiaus vokiečių, todėl tik toks jos praeities vaizdavimas, tebus lietuviams naudingas, kuris

1) vaizduos Maž. Lietuvą moksliskai pagrįstai tiesoje ir

2) mokės tas tiesas taip perduoti viešumai, kad jos būtų priimtinos visai lietuvių tautai, išėjus, žinoma komunistus.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBĖ

IV Dainų šventės, kuri įvyks liepos 4 dieną Čikagoje, programos vadovas Bernardas Prapuolenis ir muz. kom. pirm. Petras Armonas aptaria programos pravedimo reikalus Dainų šventės būstinėje, 6643 S. Maplewood Ave. Čikagoje.

Nuotrauka V. Noreikos

Mūsų spaudoje

"Krizė ar katastrofa"

"Draugo" J. Pr. straipsnyje "Krizė ar katastrofa" nuogąsėja, kad naujiems vėjams papūtus nesugriūtų bažnyčia. Jis rašo:

Popiežiaus Jono XXIII humanizmas, Bažnyčios II suvažiavimo ryžtingumas daugelį pripildė naujomis viltimis. Kataifų Bažnyčia susilaukė naujų simpatijų net iš kitokių įsitikinimų žmonių, iš kitų tikybų. Višioms atrodo, kad ateina naujas, šviesus Bažnyčios laikotarpis, kada ji nebebus atgrasi, bet šimpatinga savo atvira širdimi ir tiesta ranka visiems, įdomi savo pastangomis telkti pasauliečius į ligšiol vien dvasininkų atliekamus darbus, bendrauti su kitų įsitikinimų žmonėmis, besiekiant bendros žmonijos gerovės ir antgaminių tikslų.

Pasimetimas dėl penktadienio mėsos

Daugelis pasauliečių ima pasimesti, girdėdami, kad tai, kas anksčiau buvo nuodėmė, kaip pvz. mėsa penktadienį, dabar jau to nėra. Spaudoje nuolat užtikinama žinios apie atsimetimą nuo Bažnyčios kunigų ir net

vyskupų. Užsidaro eilė katalikų mokyklų ir laikraščių. Dešimtmečiais mums pažįstamas nepajudinamas Bažnyčios rūmas nepajudinamas — kas čia bus? Ar čia laikina krizė, ar nepataisoma katastrofa? Ar beįstengs Bažnyčia išgyventi ir atsigausti?

Seniau būta dar blogiau

Bažnyčia šimtmečių bėgyje turėjo susidurti su labai sunkiomis dienomis. Daug apie tai kalba naujai iš spaudos išleista veikalė "Renewal and the Middle Catholic" autorius kun. W. Bausch. Jis primena, kad buvo laikai, iki į aukštųjų dvasininkų skyrimą turėjo daug įtakos karaliai. Tada buvo tokių, kur vienas hierarchas turėjo porą šimtų bažnytinių pareigviečių, kad turėtų daugiau pajamų. Aštuntam šimtmetyje buvo kunigų ir vyskupų, kurie savo vaikams palikdavo net ir bažnytinių nuosavybių, ir reikėjo įstatymų prieš visokį nepotizmą. Viduramžiais buvo dvasininkų, kurie nemokėjo skaityti. Buvo atsitikimų, kad keleriu metų vaikui buvo paskirti kardinolais. Buvo laikų, kad Bažnyčioje buvo trys, kurie sakėsi yra popiežiai, ir daugelis nežinojo, kur tikrasis. Buvo laikų, kada

pats popiežius buvo kalinamas. Ir visa tai Bažnyčia išgyveno.

Perversmas iš monarchijos į demokratiją

Ji išgyvens ir dabartinius sunkumus. Mes susilaukėme ypatingo laikotarpio, kai Bažnyčia iš autoritatyvinės santvarkos palaipsniui pereina prie daugiaus demokratinės.

Tiek J. Pr. Iš jo, kad ir dar tiek nuosaikios jereimijos matyti, kad visa "katastrofa" glūdi pastangose Bažnyčiai pereiti iš "autoritatyvinės" santvarkos į demokratinę...

Tą autoritatyvinę santvarką kun. Kestutis Trimakas daug atviriau ir aiškiau nusako, pavadindamas ją monarchine, kurioje valdymo dvasia yra dogmatiška, administracija centralizuota, visą paremta ekonominiais sumetimais.

Iš tokios sistemos pereiti į demokratinę be revoliucijos veik neįmanoma, o kuo revoliucijos baigiasi, istorija dar nė vienos iš anksto neatspėjo. Dėlto J. Pr. optimistiskai pesimizmas labai jau primena Delfų Pitijos orakulą.

Naujienų J. Pr.

taisyti. Ypač jaunuoliai mėgsta triukšmingus motorus, dažnai patys pragraždami duslų tuose skyles.

Šį šeštadienį stockyards aikštėje, įvažiavimas iš 39-tos gatvės ir S. Morgan, inspektoriai nemokamai tikrins mašinas ir pasakys ar jų daromas triukšmas yra įstatymo ribose, ar — per didelis. Sunkvežimiams leidžiama "triukšmauti" iki 88 decibelių, motociklams — iki 88 ir automobiliams iki 86. Vėliau tie reikalavimai bus didinami.

Bausmės už mašinų triukšmą numatytos nemažos. Pirmas prasižengimas nuo 150 dol. iki 300 dol. pabaudos. Tolimesni prasižengimai baudžia mi kalėjimu ir dideliomis baudomis.

Negrai šaudosi

Pirmadienį S. Kilbourn ir 8-tos gatvės apylinkėje įvyko jaunuolių susišaudymas, kuriame buvo sužeista 7 asmenys nuo 12 iki 20 metų.

TRUMPAI

— Prelato Juozo Kančiaus Balso Garbės pirmininko 85 metų amžiaus ir 55 metų kunigystės sukaktis bus paminėta šį sekmadienį, birželio 27 d. 3 val. po pietų Knights of Columbus salėje 2306 West 69th St. Pietų metu maloniai kviečia me Čikagos lietuvių šiam pargerbime dalyvauti. Pakvietai gaunami prie įėjimo. Aukla 5 dol.

Balso Čikagos Apskritis Valdyba

— P. Paul Gabris gražiai aprašo "Garso" laikraščio anglų kalboje sekcijoje apie įvairius atsiliepimus ir išpūdžius iš lietuvių tautos Genocido parodos Ford prekybos centre, Čikagoje. Informacijos apie parodą ir jos sumosimą yra gaunamos Amerikos Lietuvių Taryboje, 2606 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629.

— Anthony Žpirblis Chicago State kolegijos studentas, už gerą mokymąsi ir pavyzdinę elgesį yra įrašytas į šios mokslo institucijos prezidento vedamą garbės sąrašą.

— Inž. Jonas Jukūnas, įvairių tautinių organizacijų veikėjas, įeina į IV-sios Dainų šventės komitetą. Įvairios komiteto komisijos sulig iš anksto numatytus darbus ir laukia efektyvios visuomenės paramos priimančios Kanados ir tolimųjų Amerikos miestų atvykstančius choristus ir svečius, taip pat atsilankantį į šventę Chicago amfiteatre, Pranešimai apie tą didelę šventę jau tilpo veik visuose lokaliniuose laikraščiuose. Artėjant šventei, į ją atkreips savo dėmesį

— Saulių Kultūrinėje savaitėje iš Chicago buvo nuvykę Saulių S-gos Centro Valdybos nariai — Vladas Išganaitis, Karolis Milkovaitis, Algirdas Budreckas, Sergejus Radzickas ir Petras Padvaisskas.

— Eugenijaus ir Danguolės Bartų sodyboje Beverly Shores, Indianoje, audra padarė nemažus nuostolius. Didelis vėjo sukūrys nulažė 12 ažuolu.

— Padarykime šiandien. Užsakykite bilietus į Dainų šventės banketą liepos 4 d. 7:00 val. vak. Conrad Hilton viešbuty — Marginiuose ar pas O. Gradinskienę, 2512 W. 47th St., tel. FR 6-1998. (Pr.)

— Būkime pareigingi ir bilietus į IV Dainų šventę, kuri įvyks liepos 4 dieną, įsigykime kaip galima anksčiau, išvengiant susigrūdimų paskutinėje savaitėje arba prie įėjimų — kasoje. Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629, tel. PProspect 8-4585. International Amphitheater salė yra vėsinama (air conditioned).

— Ar jau įsigijai bilietą į IV Dainų šventę, kuri įvyks liepos 4 d. Čikagoje. Žinok, kad tavo dalyvavimas jauniesiems dainininkams atneš džiaugsmą, o suaugusiųjų dainos — Tave nušė į senąją tėvynę — Lietuvą. Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. Tel. PR 8-4585. International Amphitheater salė yra vėsinama (air conditioned).

— Ar jau įsigijai bilietą į IV Dainų šventę, kuri įvyks liepos 4 d. Čikagoje. Žinok, kad tavo dalyvavimas jauniesiems dainininkams atneš džiaugsmą, o suaugusiųjų dainos — Tave nušė į senąją tėvynę — Lietuvą. Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. Tel. PR 8-4585. International Amphitheater salė yra vėsinama (air conditioned).

— Ar jau įsigijai bilietą į IV Dainų šventę, kuri įvyks liepos 4 d. Čikagoje. Žinok, kad tavo dalyvavimas jauniesiems dainininkams atneš džiaugsmą, o suaugusiųjų dainos — Tave nušė į senąją tėvynę — Lietuvą. Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. Tel. PR 8-4585. International Amphitheater salė yra vėsinama (air conditioned).

— Ar jau įsigijai bilietą į IV Dainų šventę, kuri įvyks liepos 4 d. Čikagoje. Žinok, kad tavo dalyvavimas jauniesiems dainininkams atneš džiaugsmą, o suaugusiųjų dainos — Tave nušė į senąją tėvynę — Lietuvą. Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. Tel. PR 8-4585. International Amphitheater salė yra vėsinama (air conditioned).

— Ar jau įsigijai bilietą į IV Dainų šventę, kuri įvyks liepos 4 d. Čikagoje. Žinok, kad tavo dalyvavimas jauniesiems dainininkams atneš džiaugsmą, o suaugusiųjų dainos — Tave nušė į senąją tėvynę — Lietuvą. Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. Tel. PR 8-4585. International Amphitheater salė yra vėsinama (air conditioned).

— Ar jau įsigijai bilietą į IV Dainų šventę, kuri įvyks liepos 4 d. Čikagoje. Žinok, kad tavo dalyvavimas jauniesiems dainininkams atneš džiaugsmą, o suaugusiųjų dainos — Tave nušė į senąją tėvynę — Lietuvą. Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. Tel. PR 8-4585. International Amphitheater salė yra vėsinama (air conditioned).

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia
EXECUTIVE SECRETARY
New modern office. Typing and shorthand ability. Benefits.
GRAY MACHINERY CO., INC.
Wheeling, Illinois
537-7700

SWITCHBOARD — TYPIST
Experience necessary. Pleasant working conditions. 9 to 5 hours. (Insurance Agency) moving to Lincolnwood within 3 months. Must be able to move to new location.
PHONE FOR APPT.
MISS AMELY 761-9200

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
WANTED: EXPERIENCED
FULL TIME BUTCHERS
Top Wages
Apply in person at:
SOUTHWEST PACKING CO.
Purveyors to Restaurants,
Hotels and Institutions.
3125 E. 92nd STREET

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

TASTEE FREEZ
Plus stock. Southwest side.
\$18,500 cash.
581-1126
9 A. M. to 1 P. M. and
9 P. M. to 10 P. M.

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI
IS MODELINŲ NAMŲ BALDAI
10% iki 50% nuolaida. Galima pirkti
laimis ir išimokėtinai. Aptarnauja
lietuvių.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

ir didžioji spauda bei kiti komunikacijos centrai. Betgi asmeniškos įtakos dėl ne lietuvių atsilankymo į šią šventę yra pačios svarbiausios.

— Stasė Cecevičienė vadovauja Vytauto Didžiojo šaulių kuopoje. Jos iniciatyva yra šelpiami Suvalkų trikampio lietuvių. Šaulių sesių padeda ma jai jau yra išsiuntusi daug siuntinių.

— Dainavos stovykloje, baigiant šaulių kultūrinę savaitę buvo pagerbti spaudos darbuotojai šauliai. Kunigundai Kodatienė, Vladiu Mingėlai ir Algirdui Budreckui buvo įteikti aktai ir piniginės premijos.

— Saulių Kultūrinėje savaitėje iš Chicago buvo nuvykę šaulių S-gos Centro Valdybos nariai — Vladas Išganaitis, Karolis Milkovaitis, Algirdas Budreckas, Sergejus Radzickas ir Petras Padvaisskas.

— Eugenijaus ir Danguolės Bartų sodyboje Beverly Shores, Indianoje, audra padarė nemažus nuostolius. Didelis vėjo sukūrys nulažė 12 ažuolu.

— Padarykime šiandien. Užsakykite bilietus į Dainų šventės banketą liepos 4 d. 7:00 val. vak. Conrad Hilton viešbuty — Marginiuose ar pas O. Gradinskienę, 2512 W. 47th St., tel. FR 6-1998. (Pr.)

— Būkime pareigingi ir bilietus į IV Dainų šventę, kuri įvyks liepos 4 dieną, įsigykime kaip galima anksčiau, išvengiant susigrūdimų paskutinėje savaitėje arba prie įėjimų — kasoje. Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629, tel. PProspect 8-4585. International Amphitheater salė yra vėsinama (air conditioned).

— Ar jau įsigijai bilietą į IV Dainų šventę, kuri įvyks liepos 4 dieną, įsigykime kaip galima anksčiau, išvengiant susigrūdimų paskutinėje savaitėje arba prie įėjimų — kasoje. Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629, tel. PProspect 8-4585. International Amphitheater salė yra vėsinama (air conditioned).

— Ar jau įsigijai bilietą į IV Dainų šventę, kuri įvyks liepos 4 dieną, įsigykime kaip galima anksčiau, išvengiant susigrūdimų paskutinėje savaitėje arba prie įėjimų — kasoje. Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629, tel. PProspect 8-4585. International Amphitheater salė yra vėsinama (air conditioned).

— Ar jau įsigijai bilietą į IV Dainų šventę, kuri įvyks liepos 4 dieną, įsigykime kaip galima anksčiau, išvengiant susigrūdimų paskutinėje savaitėje arba prie įėjimų — kasoje. Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629, tel. PProspect 8-4585. International Amphitheater salė yra vėsinama (air conditioned).

— Ar jau įsigijai bilietą į IV Dainų šventę, kuri įvyks liepos 4 dieną, įsigykime kaip galima anksčiau, išvengiant susigrūdimų paskutinėje savaitėje arba prie įėjimų — kasoje. Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629, tel. PProspect 8-4585. International Amphitheater salė yra vėsinama (air conditioned).

— Ar jau įsigijai bilietą į IV Dainų šventę, kuri įvyks liepos 4 dieną, įsigykime kaip galima anksčiau, išvengiant susigrūdimų paskutinėje savaitėje arba prie įėjimų — kasoje. Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629, tel. PProspect 8-4585. International Amphitheater salė yra vėsinama (air conditioned).

— Ar jau įsigijai bilietą į IV Dainų šventę, kuri įvyks liepos 4 dieną, įsigykime kaip galima anksčiau, išvengiant susigrūdimų paskutinėje savaitėje arba prie įėjimų — kasoje. Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629, tel. PProspect 8-4585. International Amphitheater salė yra vėsinama (air conditioned).

— Ar jau įsigijai bilietą į IV Dainų šventę, kuri įvyks liepos 4 dieną, įsigykime kaip galima anksčiau, išvengiant susigrūdimų paskutinėje savaitėje arba prie įėjimų — kasoje. Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629, tel. PProspect 8-4585. International Amphitheater salė yra vėsinama (air conditioned).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAIMS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAI

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

NORTH RIVERSIDE —
Anxious to sell 3 bedroom brick, 1 1/2 car attached garage, screened porch, finished basement, beautiful yard. Low taxes. Needs decorating. Priced below appraised value.
\$34,500 or best offer.
Tel. 366-1379

MARQUETTE PARKE 6 kambarių
mūro namas. Centrinis naujas dujų šildymas. Palikimas.
Tel. 778-6916

ST. DENIS — BOGAN

7 room Cape cod. Large paneled family room. New kitchen.
\$29,000. By owner.
PO 7-1274

APŽIUREKITE SEKMADIENI 12-4 val., 5626 So. Maplewood, 5 kambarių, 2 miegamųjų mūro bungalov. Tik \$18,500. Tel. 254-5553

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

2 PO 4 MŪRINIS, sklenas ir pastogė, centrinis šildymas, garažas, Brighton Parke.

2 PO 5 MEDINIS ir šalia tuščias sklypas, 41-ma ir Campbell. PUKIS BUNGALOV, įrengtas sklenas, garažas, tuoi galima užimti. 77-ta ir biizno patalpa Marquette Parke.

3 BUTAI ir biizno patalpa Marquette Parke.

VALGYKLA su namu ir visais įrenginiais, Judri vieta.

ŠIMAITIS REALTY

2737 WEST 43 STREET
CL 4-2390

10 BUTŲ, mūras, alumi. langai, šil. gazu. Gražus pastatas. Apylinkė 62-ra ir Talman. Tik \$79,500.

6 1/2 KAMB., 18 metrų mūr., šil. gazu, įrengtas rūšys, 2 1/2 vonios, 2 autom. garažas. Apylinkė 68-tos ir Pulaski. \$26,900.

1 1/2 AUKSTO 12 metų mūrinis. Šiluma gazu, centrinis vėsinimas, gražiai įrengtas rūšys, 2 auto garažas, beveik visai naujas sklypas. Apylinkė 47-tos ir Pulaski. \$37,500.

2 PO 5 MŪRINIS. Nauja šiluma gazu, alumininiai langai, 2 automobilių garažas, Marquette Parke. Tik \$28,900.

3 MIEGAMŲ apnuojus mūras. Šiluma gazu, alumininiai langai, centrinis vėsinimas, 2 automobilių garažas, 71-mos ir Troy apylinkėje. \$29,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

BIG FAMILY ONLY

1424 NO. MASSASSOIT
(5734 West)
5 bedroom brick, 3 baths, H. W. beat. Finished basement, 2 car garage. New carpet, very clean. 1 block to church and school. Owner.
237-0636

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namu Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įrengtu naujus ir perstatu senus visus rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengtu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turu leidimus dirbti mieste ir užmiesuose.

DOMAS ZUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 So. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60609

TEL.: VI 7-3447

BUTŲ NUOMAVIMAS

SAVININKAMS NEMOKAMAI

Namų pardavimas, pirkimas, įvairūs draudimai.

BUD'S REAL ESTATE

BALYS BUDRAITIS

4307 So. Kedzie, Chicago

TEL. — 254-5531

1339 State St., Lemont, Ill.

TEL. — 257-5542